

พุทธบูรณาการเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม
ของเยาวชนในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา*

BUDDHIST INTEGRATION TO ENHANCE PARTICIPATORY POLITICAL
CULTURE OF YOUTH IN NONSUNG DISTRICT
NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

พระอธิการปฐมพงศ์ ฐานาโร*, พระครูปริยัติวิสุทธิบัณฑิต และไพวรรณ บุรีมาตร
PhraAdhikarn Prathompong Thanavaro*, Phrakhrupariyatwisuttibandit and Paiwan Purimart

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nakhon Ratchasima Campus, Thailand

*Corresponding Author Email: joybenyapajoy@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชน 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) นำเสนอพุทธบูรณาการเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เยาวชนที่ศึกษาในโรงเรียนธรรมาภิบาลเพชรวินัย และโรงเรียนมะค่าวิทยา จำนวน 173 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี รวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที (t-test) รวมถึง การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 4 กลุ่ม เลือกตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 9 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความโน้มเอียงด้านความรู้หรือการรับรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.20) รองลงมาคือ ด้านความโน้มเอียงด้านความรู้สึก ($\bar{X}=4.17$) และด้านความโน้มเอียงด้านการประเมินค่า มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.13$)

* Received April 5, 2024; Revised June 24, 2024; Accepted June 29, 2024

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชน เยาวชนที่มีอายุ ระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเยาวชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. พุทธบูรณาการเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนใน อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ตามหลักสาราณียธรรม 6 ได้แก่ กายกรรม การทำดีต่อกันมีน้ำใจช่วยเหลือกัน วชิกรรม การพูดดีต่อกันให้เกิดความสามัคคี มโนกรรม การคิดดีเสียสละ สาธารณโภคี การจัดสรรผลประโยชน์ต่อส่วนรวมสนับสนุนพัฒนาท้องถิ่น สีสสามัญญตา ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ด้านทฎฐิสามัญญตา รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นนำไปสู่การจัดปัญหา เพื่อความสามัคคีกันในสังคม

คำสำคัญ: พุทธบูรณาการ, วัฒนธรรมทางการเมือง, เยาวชน

ABSTRACT

The purposes of this research article are to 1) study the level of opinions on participatory political culture among youth. 2) compare opinions on participatory political culture among youth. Classified according to personal factors 3) Present integrated Buddhism to strengthen youth's participatory political culture. The sample group used in the research included youth studying at Than Prasat Phet Witthaya School. and Makha Witthaya School, 173 people, stratified sampling was done. Integrated research methods Data were collected by questionnaire. Data were analyzed using statistics, frequency, percentage, mean, and standard deviation, t-test, and F-test. Data were collected through interviews with key informants. Select a purposive sample of 9 people to analyze the data qualitatively. using descriptive analysis.

The research results found that:

1. Level of opinion on youth participatory political culture Overall it was at a high level ($\bar{X}$ =4.17). When considering each aspect, it was found that Aspects of knowledge or perception tendencies. It has the highest mean (4.20), followed by the emotional bias ($\bar{X}$ =4.17) and the evaluation bias. has the lowest average ($\bar{X}$ =4.13)

2. Comparison of opinions on youth participatory political culture aged youth Different educational levels have different opinions on participatory political culture at the .05 level. Youth of different genders have no different opinions on participatory political culture.

3. Buddhist integration to strengthen participatory political culture among youth in Non Sung District Nakhon Ratchasima Province According to the principles of Saraniyadhamma 6, namely physical action, doing good to one another, being kind and helping one another, verbal action, speaking kindly to one another to create unity, mental action, thinking well and sacrificing public health, allocating benefits to the public, supporting local development, Silasamanyata, not harming others. The view of common sense Listening to other people's opinions leads to eliminating problems. for unity in society.

Keywords: Buddhist Integration, Political Culture, Youth

บทนำ

จากอดีตหลายปีที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่าวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนนั้นไม่ค่อยที่จะเกิดขึ้นเท่าที่ควร อาจเกิดจากหลายปัจจัยที่ทำให้การมีส่วนร่วมของเยาวชนนั้นมีอยู่ในวงจำกัด จึงทำให้วัฒนธรรมทางการเมืองไม่สามารถเข้าถึงเยาวชนได้ทั่วประเทศ ซึ่งประเทศไทยของเรานั้นมีการปกครองแบบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ในการเลือกผู้แทน เพื่อเป็นตัวแทนของประชาชนในการทำหน้าที่แทนประชาชนในการบริหาร ปัจจุบันจึงทำให้มีพรรคการเมืองเกิดขึ้นอย่างมากมาย เพื่อขอเป็นตัวแทนของประชาชนในการบริหารประเทศ ระยะเวลาหลายสิบปีที่ผ่านมาพลเมืองไทยส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ระบอบประชาธิปไตยที่น้อยมาก เพราะเป็นการปกครองแบบระบอบประชาธิปไตยเฉพาะโครงสร้าง อำนาจทางการเมืองเท่านั้น แต่ประชาชนมิได้เป็นเจ้าของอำนาจที่แท้จริงโดยเฉพาะในช่วงที่คณะปฏิวัติทำการปกครอง (สมบัติ อารังธัญวงศ์, 2557)

จึงทำให้เป็นสาเหตุที่เยาวชนและประชาชนขาดการหล่อหลอมและส่งเสริมให้ได้รับความรู้ความเข้าใจต่อระบอบประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่องและเท่าที่ควรจะเป็น ทำให้พลเมืองขาดความตระหนักในคุณค่าของประชาธิปไตยที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีเสรีภาพ และมีอำนาจที่จะเลือกบุคคลที่จะมาปกครองตนในฐานะที่ตัวเองเป็นเจ้าของอำนาจ แม้ว่าที่ผ่านมาพลเมืองไทยเริ่มมีความสนใจและมีการพัฒนาสู่ความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น ถ้าเทียบกับในอดีตแต่ก็ยังคงเหมือนว่าการพัฒนาทางการเมืองของพลเมืองไทยก็ยังช้าอยู่มากหากเมื่อเทียบกับสภาพของสังคมโลก ซึ่งโลกาภิวัตน์นั้นก็เป็นตัวการทำให้เกิดการเข้ามาของวัฒนธรรมจากภายนอกเข้ามาสู่ภายในประเทศไทย ซึ่งนั่นก็อาจจะส่งผลทางด้านบวก ได้แก่ ส่งผลให้ตัวเลขทางเศรษฐกิจและอัตราการเติบโตของประเทศเพิ่มมากขึ้น แต่นั่นก็อาจจะส่งผลกระทบทางด้านลบ ซึ่งทำให้พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองและพฤติกรรมทางการเมืองของ

ภาคพลเมืองไทยถูกกดทับด้วยทุนนิยม จนความรู้สึกและความตระหนักแห่งความเป็นไทย ไม่สามารถที่จะถ่ายทอดต่อจากรุ่นสู่รุ่นได้ ประกอบกับการที่ประเทศไทยจะต้องเข้าร่วมเป็น สมาชิกของประชาคมอาเซียน (สุรพงษ์ ชัยนาม, 2565)

นั่นก็จะทำให้ประชาชนของประเทศเพื่อนบ้านไหลเข้ามาประเทศไทย และสังคมไทย จะกลายเป็นสังคมที่มีความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม (ณรงค์ โพธิ์พฤษานันท์, 2560) โดยเฉพาะอย่างยิ่งซึ่งผลของการพัฒนาความรู้ความเข้าใจของพลเมือง เพื่อที่จะส่งเสริม ให้ประชาชนโดยเฉพาะเยาวชนนั้นได้เกิดความรู้สึกถึงความสำคัญของหน้าที่สิทธิและความรับผิดชอบของประชาชนที่ควรปฏิบัติให้เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจต่อระบอบ ประชาธิปไตยอย่างไรรั้นเป็นกระบวนการที่จะต้องอาศัยการปลูกฝังทั้งจากที่บ้านและจากสถาบันการศึกษาตลอดจนสังคมอย่างมีระบบ โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนที่จะเป็นอนาคตของ ประเทศชาติซึ่งถ้าหากเยาวชนได้รับการปลูกฝังและส่งเสริมให้มีส่วนร่วมทางการเมือง และ ความรู้ความเข้าใจใน ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อที่จะเป็น การเสริมสร้างวัฒนธรรม การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ให้มีความเข้าใจในวง กว้างมากขึ้น การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองเป็นการทำให้เยาวชน ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเพื่อเกิดความคิด เกิดอุดมการณ์และความเชื่อในเรื่องของการเมือง การเสริมสร้าง คือการพัฒนาให้มีความเจริญขึ้น เพื่อการพัฒนาให้เจริญไปตามลำดับ

การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยควรเริ่มจากการพัฒนา เยาวชนให้มีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับประชาธิปไตย เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็น รากฐานของการพัฒนาประชาธิปไตยเป็นการปกครองที่เกี่ยวกับความเป็นอยู่และผลประโยชน์ และอยู่ใกล้ชิดกับเยาวชน รวมไปถึงเป็นสถาบันที่สอนความเป็นประชาธิปไตยให้กับเยาวชนได้ เพราะกิจกรรมทางการเมือง เสมือนเป็นการสอนบทเรียนโดยตรงผ่านประสบการณ์ของ เยาวชน ทำให้เยาวชนเข้าใจและได้เรียนรู้ในเรื่องของสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ รวมไปถึงการเข้ามา มีส่วนร่วม เป็นการพัฒนาที่ระดับจนนำไปสู่การพัฒนาระดับประเทศได้ (เอนก เหล่าธรรม ทัศน์, 2557)

เยาวชนส่วนใหญ่หันมาให้ความสนใจในเรื่องการเมืองมากขึ้นจากสื่อโซเชียลมีเดีย ซึ่งทำให้เยาวชนส่วนใหญ่เข้าถึงข่าวสารทางการเมืองมากขึ้นและสะดวกรวดเร็วจึงทำให้การ มีส่วนร่วมทางการเมืองมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันรวมไปถึงอุดมการณ์ทางการเมืองซึ่งจะ นำไปสู่ความขัดแย้งทางการเมืองจะเห็นได้ว่าเยาวชนออกมาชุมนุมเพื่อเรียกร้องสิทธิต่าง ๆ หลายกลุ่มในปัจจุบันดังนั้นในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนจำเป็นต้องมีหลักธรรม กำกับเพื่อให้มีจิตสำนึกสาธารณะเพราะเงื่อนไขสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ เยาวชนไทยต้องเกิดจากความเต็มใจและความตั้งใจของเยาวชนที่จะเข้าร่วมเพราะจะทำให้เกิด ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนในการแก้ไขปัญหาบนพื้นฐานความเสมอภาคทุกคนมีสิทธิ เท่าเทียมกันกับผู้ร่วมคนอื่น ๆ และมีความสามารถที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองได้ การนำ

หลักพุทธธรรมเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน ผู้วิจัยได้นำหลักธรรมที่มีชื่อว่าสาราณียธรรม 6 มาช่วยบูรณาการเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา สาราณียธรรม 6 ประกอบด้วยเมตตาเมตตามโนกรรม เมตตาวจีกรรม เมตตาทายกรรม สาธารณโภคี ศีลสามัญญตา และทิสสามัญญตา ซึ่งหลักสาราณียธรรมนี้เป็นธรรมสำหรับการเสริมสร้างความสามัคคี

จากข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองไทยทั้งนี้ หากมีการศึกษาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนโดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาย่อมเป็นผลดีและสามารถชี้ให้เห็นถึงคุณค่าบทบาทของเยาวชนในการเข้าไปมีส่วนร่วมเป็นไปลักษณะใด มีความสอดคล้องต่อการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องการพัฒนาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา พัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในรูปแบบทุกกิจกรรมเพื่อให้ตรงตามความต้องการของพื้นที่อย่างแท้จริงโดยเน้นการศึกษาการมีส่วนร่วมและแนวทางการพัฒนาตามหลักพุทธธรรมของเยาวชนอย่างไรเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพสังคมเศรษฐกิจวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นให้มากที่สุดต่อไป

การนำหลักสาราณียธรรม 6 เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนหลักสาราณียธรรม 6 คือ หลักคำสอนของพระพุทธเจ้าที่ว่าด้วยแนวทางปฏิบัติของผู้ที่อยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนให้เยาวชนปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง เยาวชนควรศึกษาความรู้เกี่ยวกับระบบการเมือง กระบวนการทางการเมือง และสิทธิหน้าที่ของประชาชน การช่วยเหลือผู้อื่น มีจิตอาสา ช่วยเหลือสังคม ร่วมพัฒนาชุมชนเคารพในความคิดเห็น ทศนคติ และความเชื่อของผู้อื่น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพุทธบูรณาการเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของเยาวชนในเขตพื้นที่อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในการบริหารงานและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อนำเสนอพุทธบูรณาการเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) โดยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างและการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ใช้การวิจัยเชิงปริมาณก่อนคุณภาพ

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1. ประชากร ได้แก่ เยาวชนที่มีอายุระหว่าง 15-18 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ที่ โรงเรียนธรรพรสาทเพชรวิทยา จำนวน 172 คน และโรงเรียนมะค่าวิทยา จำนวน 132 คน อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา รวมเยาวชนทั้ง 2 โรงเรียน จำนวน 304 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เยาวชนที่มีอายุระหว่าง 15 - 18 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ที่ โรงเรียนธรรพรสาทเพชรวิทยา และโรงเรียนมะค่าวิทยา อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา โดยการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากสูตรของทาโร่ ยามานะ (Yamane. T., 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 173 คน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ได้คำนวณไว้

3. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ 1) นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนาจำนวน 3 รูป 2) ตัวแทนนักการเมืองท้องถิ่นจำนวน 3 คน 3) นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 2 คน 4) ตัวแทนเยาวชน จำนวน 2 คน รวมจำนวนทั้งสิ้นจำนวน 9 รูปหรือคน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม โดยการหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ได้ค่าคะแนนของข้อคำถามเท่ากับ 0.80-1.00 และคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เพื่อวัดความสอดคล้องภายในตามแนวคิดของครอนบาค (Cronbach) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.90

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยการหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ได้ค่าคะแนนของข้อคำถามเท่ากับ 0.80-1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือแนะนำตัวจากผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา เพื่อดำเนินการดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ โดยขอประสานความร่วมมือกับผู้อำนวยการโรงเรียนธรรพรสาทเพชรวิทยา และผู้อำนวยการโรงเรียนมะค่าวิทยา ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 173 คน และเก็บแบบสอบถามคืนได้ครบตามจำนวน คิดเป็นร้อยละ 100

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยประสานผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อกำหนดหมายเวลา และขออนุญาตบันทึกเสียงการให้สัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการบวนการตรวจสอบความถูกต้องในภายหลัง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้ 1) สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายระดับความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา และหลักสาราณียธรรม 6 และ 2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือการทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD.)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context) แล้วสังเคราะห์ข้อมูลโดยเขียนเป็นความเรียงและจัดกลุ่ม เพื่อนำเสนอข้อมูลในภาพรวม

ผลการวิจัย

1. ระดับความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวม

การพัฒนาชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล		ระดับความคิดเห็น		
ของนักการเมืองท้องถิ่นใน		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ด้านความโน้มเอียงด้านความรู้หรือการรับรู้	4.20	0.40	มาก
2.	ด้านความโน้มเอียงด้านความรู้สึก	4.17	0.35	มาก
3.	ด้านความโน้มเอียงด้านการประเมินค่า	4.13	0.39	มาก
รวมเฉลี่ย		4.17	0.28	มาก

จากตารางที่ 1 ระดับความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.17$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความโน้มเอียงด้านความรู้หรือการรับรู้ ($\bar{X}=4.20$) รองลงมาได้แก่ ด้านความโน้มเอียงด้านความรู้สึก ($\bar{X}=4.17$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านความโน้มเอียงด้านการประเมินค่า ($\bar{X}=4.13$)

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามเพศ

(n = 173)

ตัวแปร		n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชน	ชาย	88	4.18	0.23	0.685	0.312
	หญิง	85	4.15	0.32		

จากตารางที่ 2 เยาวชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามอายุ

(n = 173)

ตัวแปร		SS	df	MS	F	Sig.
วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชน	ระหว่างกลุ่ม	0.171	3	0.057	0.711	0.546
	ภายในกลุ่ม	13.542	169	0.080		
	รวม	13.713	172			

จากตารางที่ 3 เยาวชนที่มีอายุต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา

ตัวแปร		SS	df	MS	F	Sig.
วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชน	ระหว่างกลุ่ม	0.290	2	0.145	1.839	0.162
	ภายในกลุ่ม	13.423	170	0.079		
	รวม	13.713	172			

จากตารางที่ 4 เยาวชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. นำเสนอพุทธบูรณาการเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

ด้านกายกรรม (การทำดีต่อกันมีน้ำใจช่วยเหลือกัน) การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชนนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองได้เป็นอย่างดี ทำให้เยาวชนกล้าแสดงออกในกิจกรรมทางการเมือง กล้าคิด กล้าทำ ในสิ่งที่ไม่ส่งผลกระทบต่อส่วนรวม เพราะเยาวชนเป็นบุคลากรส่วนหนึ่งของสังคมที่จะเป็นกำลังอีกส่วนหนึ่งในการพัฒนาประเทศ ให้มีความเจริญ เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ได้รับการยกย่องหรือสนับสนุนในการกระทำอย่างนั้น และยังเป็นการปลูกฝังสิ่งที่ดีให้กับเยาวชนอีกด้วย

ด้านวจีกรรม (การพูดดีต่อกันให้เกิดความสามัคคี) การพูดที่ทำให้เกิดความสามัคคี พูดตามความเป็นจริง รู้จักการรักษาคำพูด พูดคำสัตย์ ไม่ให้เป็นคนโกหกหลอกลวง ไม่กล่าวคำเท็จ ไม่กล่าวร้ายผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความสามัคคี มีการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้ฟัง ยอมรับฟังเหตุผลของกันและกัน เพื่อช่วยกันหาทางออกที่ดี เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดในการอยู่ร่วมกัน เป็นการสร้างสายสัมพันธ์ความเป็นญาติพี่น้อง ย่อมทำให้เกิดประโยชน์ เกิดความสามัคคีเป็นสิ่งจำเป็นต่อการใช้ชีวิตในสังคม

ด้านมโนกรรม (การคิดดีเสียสละ) เป็นการคิดดีมีการเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น การนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ให้เป็นแนวทางในการที่จะทำให้เยาวชนมีความคิดที่ดี มีความอ่อนน้อมถ่อมตน รู้จักสามัคยารวะ ไม่เบียดเบียนกัน ทำแต่ในสิ่งที่ถูก เพื่อให้เกิดความรักความสามัคคีในการอยู่ร่วมกัน รู้จักคิดและกล้าแสดงออก ช่วยเหลือผู้อื่นเสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นในการปลูกฝังและเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระดับพื้นฐานได้ เป็นการเสียสละเวลาของตัวเองเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

ด้านสาธารณโภคี (การจัดสรรผลประโยชน์ต่อส่วนรวมสนับสนุนพัฒนาท้องถิ่น) เสริมสร้างให้เยาวชนนั้นรู้จักการช่วยเหลือสังคม ไม่เอารัดเอาเปรียบกันช่วยเหลือกัน ไม่เห็นแก่ตัว

ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน เชิญชวนให้เยาวชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอข้อคิดเห็นหรือการสนับสนุนการทำงานของนักการเมืองท้องถิ่นตามความเหมาะสมช่วยเหลือเกื้อกูลกันตามอัตภาพ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกันอยู่เสมอตามโอกาสอันควรเพื่อให้เยาวชนรู้จักแบ่งปันผลประโยชน์ต่อกันด้วยความชอบธรรม เป็นปลูกฝังวัฒนธรรมทางการเมืองให้เยาวชนนั้นมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน ช่วยสนับสนุนกันเพื่อที่จะทำให้เยาวชนมีความพัฒนาไปตามหลักสาราณียธรรม 6

ด้านศีลสามัญญตา (ไม่เบียดเบียนผู้อื่นเป็นแบบอย่างที่ดี) เป็นการปลูกฝังหลักศีลธรรมให้เยาวชน รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตและมีจิตสาธารณะ มีความสามัคคีการประพฤติสุจริตดีงาม มีความสนใจและเข้าไปมีส่วนร่วมในทางการเมืองอย่างตรงไปตรงมารักษาระเบียบวินัยของส่วนรวมอย่างนี้จะทำให้ใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างสบายใจ การรักษาซึ่งความสุจริตชนนั้น จะทำให้เยาวชนเองอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

ด้านทิสสามัญญตา (รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นนำไปสู่การแก้ปัญหา) การมีความเห็นชอบร่วมกันของเยาวชน เป็นการเสริมสร้างให้เยาวชนนั้นมีความคิดที่ควบคู่กับหลักธรรมคู่กันไป เพราะในส่วนนี้จะเน้นหลักการสำคัญที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาต่าง ๆ ของตัวเยาวชนเอง หรือแม้แต่ปัญหาของทุก ๆ คนที่อยู่ร่วมกันในสังคม การทำความดี คิดดี พุทธิ เคารพในกฎกติกา ยอมรับในความแตกต่างของกันและกัน รู้จักฟังความคิดเห็นของผู้อื่นรู้จักปรับมุมมองทัศนคติของตัวให้เข้ากับคนหมู่มาก ช่วยลดความขัดแย้งกัน ร่วมกันคิดร่วมกันพัฒนาบ้านเมืองจะได้เจริญรุ่งเรืองต่อไป

อภิปรายผล

1. ระดับความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเยาวชนได้รับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมจากนักการเมือง เป็นการทำให้เยาวชนได้รับรู้ถึงวัฒนธรรมทางการเมืองได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพวรรณ ปริมาตร พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อพลวัตทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่นประกอบด้วย 1) ด้านการมีความรู้ความเข้าใจและความตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความรับผิดชอบของตน 2) ด้านการเคารพกฎหมายและกติกาในการอยู่ร่วมกันในสังคม 3) ด้านการรู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริต 4) ด้านการมีจิตสาธารณะ ไม่เห็นประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม มีความเสียสละ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน (ไพวรรณ ปริมาตร, 2563) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธงชัย สิ่งอุดม และคณะ ผลการวิจัยพบว่า

การประเมินผลรูปแบบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่จังหวัดเลย ในภาพรวม พบว่า ด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 2 ด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน (ธงชัย สิงอุดม และคณะ, 2565)

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชน ในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เยาวชนที่มีเพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนในอำเภอโนนสูง จังหวัด นครราชสีมา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ด้านเพศ มีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมไปในแนวทางเดียวกันซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ พระมหามงคล ขนติธโร (พุกแสง) ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อวัฒนธรรมการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย ของเทศบาลเมืองสีคิ้ว จังหวัด นครราชสีมา ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อวัฒนธรรมการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของเทศบาลเมือง สีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย (พระมหามงคล ขนติธโร (พุกแสง), 2566) และสอดคล้องกับ จริญญา ทุมตาลเดี่ยว ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วน ตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ พบว่า ประชาชนที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้ต่อเดือน มีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การ บริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วน ตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ ไม่แตกต่างกัน (จริญญา ทุมตาลเดี่ยว, 2563)

3. พุทธบูรณาการเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชน ในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า หลักสารณียธรรม 6 กายกรรม (การทำดีต่อกัน มีน้ำใจช่วยเหลือกัน) วชิกรรม (การพูดดีต่อกันให้เกิดความสามัคคี) มโนกรรม (การคิดดี เสียสละ) สาธารณโภคี (การจัดสรรผลประโยชน์ต่อส่วนรวมสนับสนุนพัฒนาท้องถิ่น) สามารถ นำมาพุทธบูรณาการเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชน ในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องจาก หลักสารณียธรรม 6 เป็น แนวทางการปฏิบัติในการอยู่ร่วมกัน ทั้งทางกาย ทางวาจา ทางใจ มีการแบ่งปัน มีความเสมอภาค ของผู้ที่อยู่ร่วมกันในสังคม ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน และระดับประเทศ เพื่อเสริมสร้าง ให้เกิดเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูขันติธรรมาจริ (วิเชียร วงษ์ยาแดง) ผลการวิจัยพบว่า หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมืองนครนายก ได้แก่ 1) เมตตากายกรรม ทำความดีต่อกัน สนับสนุนช่วยเหลือกันทางด้านกำลังกาย รู้จักสัจมาคารวะไม่เบียดเบียนหรือรังแกกัน ไม่ทำร้ายกันให้

ได้รับความทุกข์ 2) เมตตาจริกรรม พุดจด้วยความสุภาพอ่อนโยน มีเหตุผลยึดหลักการพระธรรมวินัย กฎหมายและระเบียบของวัด เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นในเรื่องสำคัญ พุดแต่สิ่งที่ดีงาม 3) เมตตาโมกกรรม คិតติ การมองกันในแง่ดี มีความหวังดีและปรารถนาดีต่อกัน รักและเมตตาต่อกัน ไม่คิดอคติไม่พยาบาท ไม่โกรธแค้นเคืองกัน นึกถึงผู้อื่นในด้านดี คิดช่วยเหลือผู้อื่น 4) สาธารณโมกิตา รู้จักแบ่งปันผลประโยชน์ด้วยความยุติธรรม ช่วยเหลือกัน ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน ไม่เอารัดเอาเปรียบ และมีความเสมอภาคต่อกัน 5) สีสสามัญญตา ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามพระธรรมวินัย กฎหมายและระเบียบของวัด หรือคณะสงฆ์ 6) ทิฏฐิสามัญญตา มีความยุติธรรมในการพิจารณาและตัดสินปัญหาและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในวัด การทำงานเป็นทีมเพื่อลดความขัดแย้ง (พระครูขันติธรรมธาริ (วิเชียร วงษ์ยาแดง), 2566) และสอดคล้องกับ พระใบฎีกาบุญส่ง ปุณฺณภาโค (พันธ์กุล) ได้วิจัยเรื่อง การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ของประชาชนเทศบาลตำบลหมูสี อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า หลักพุทธธรรมในการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ของประชาชนเทศบาลตำบลหมูสี อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ 1) เมตตาจริกรรม (ปรารถนาดีต่อผู้อื่น) ทำแต่ในสิ่งที่เป็นความดีต่อกัน ช่วยเหลือส่งเสริมกัน ด้านกำลังใจ มีความอ่อนน้อมถ่อมตนปรารถนาดีต่อผู้อื่น 2) เมตตาจริกรรม (พุดด้วยความปรารถนาดี) คือ รู้จักการพุดให้กำลังใจกันและกัน พุดจาดี มีอัธยาศัยไมตรีดี ยิ้มแย้มแจ่มใส 3) เมตตาโมกกรรม (คิดสิ่งใดก็ให้คิดในสิ่งที่ดี) คิดมั่นในการสร้างบุญกุศล และมีจิตเมตตาช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความหวังดี การคิตติ การมองกันในแง่ดีมีความหวังดีและปรารถนาดีต่อกัน 4) ด้านสาธารณโมกิต (การรู้จักแบ่งปันผลประโยชน์) การรู้จักแบ่งปันผลประโยชน์กันด้วยความยุติธรรม ช่วยเหลือกัน ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน ไม่เอารัดเอาเปรียบและมีความเสมอภาคต่อกัน 5) ด้านสีลสามัญญตา (มีความประพฤติเสมอกัน) เดียวกัน เคารพในสิทธิเสรีภาพของบุคคลไม่ก้าวร้าวหาญหน้าทีกัน ไม่อ้างอำนาจบาตรใหญ่ ไม่ถืออภิสิทธิ์ใด ๆ ทั้งปวง 6) ทิฏฐิสามัญญตา ความเสมอภาคกันทางความคิด และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่นคิดในสิ่งที่ตรงกัน ปรับมุมมองให้ตรงกัน รู้จักแสวงหาจุดร่วมและ สงวนไว้ซึ่งจุดต่างของกันและกันไม่ยึดถือความคิดของตนเป็นใหญ่ (พระใบฎีกาบุญส่ง ปุณฺณภาโค (พันธ์กุล), 2566)

องค์ความรู้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย คือ พุทธบูรณาการเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนควรมีหลักการเปลี่ยนแปลงทางการบูรณาการเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม มีการสร้างสรรค์การบูรณาการตามหลักการมีความรู้ความเข้าใจในกายกรรม (การทำต่อกันมีน้ำใจช่วยเหลือกัน) วจีกรรม (การพูดต่อกันให้เกิดความสามัคคี) มโนกรรม (การคิดดีเสียสละ) สาธารณโภคี (การจัดสรรผลประโยชน์ต่อส่วนรวมสนับสนุนพัฒนาท้องถิ่น) ศีลสามัญญตา (ไม่เบียดเบียนผู้อื่นเป็นแบบอย่างที่ดี) ทริสามัญญตา (รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นนำไปสู่การจัดปัญหา)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. นักการเมืองควรส่งเสริมให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมพุทธบูรณาการเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนตามหลักสาราณียธรรม 6 และนำเสนอนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของเยาวชน

2. นักการเมืองควรประชาสัมพันธ์หรือให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสาราณียธรรม 6 ที่ใช้ในการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมให้แก่เยาวชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองเพื่อเป็นแนวปฏิบัติให้เยาวชนได้มีส่วนร่วม

3. นักการเมืองควรมีภาวะผู้นำเพื่อใช้ในการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมอย่างจริงจังให้เยาวชนได้มั่นใจถึงความสามารถที่จะเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชน และสังคมให้เข้มแข็งและมีการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมตามที่ให้นโยบายไว้แก่เยาวชน

4. หน่วยงานของรัฐควรสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนและหลักสาราณียธรรม จะได้นำความรู้ที่ได้มาไปพัฒนาต่อยอดได้

5. นักการเมืองและผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ควรนำรูปแบบพุทธบูรณาการเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนตามหลักสาราณียธรรมไปจัดทำแผนอบรมสัมมนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนมีความเข้าใจวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนเพิ่มขึ้น

6. นักการเมืองควรเปิดโอกาสให้เยาวชนมีส่วนร่วมปรึกษาหารือหรือรับทราบปัญหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนเพื่อนำมาแก้ไข

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพุทธบูรณาการเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

2. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพุทธบูรณาการเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

3. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมภาวะผู้นำนักการเมืองท้องถิ่นตามหลักสาราณียธรรม 6 สำหรับนักการเมืองท้องถิ่นในพื้นที่ตำบล อำเภอหรือจังหวัดอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- จรัญ ทูมตาลเดี่ยว. (2563). วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ. ใน วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ณรงค์ โพธิ์พูกษานันท์. (2560). อาเซียนศึกษา. กรุงเทพมหานคร: แมครอ-ฮิล.
- ธงชัย สิงอุตม และคณะ. (2565). การพัฒนารูปแบบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่จังหวัดเลย. วารสารวิจัยวิชาการ, 5(2), 105-116.

- พระครูขันติธรรมธารี (วิเชียร วงษ์ยาแดง). (2566). การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมืองนครนายก. ใน วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระใบฎีกาบุญส่ง บุญญาโค (พันธ์กุล). (2566). การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ของประชาชนเทศบาลตำบลหมูสี อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา. ใน สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหามงคล ขนติโร (พุกแสง). (2566). การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของเทศบาลเมืองสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา. ใน สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชารัฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ไพวรรณ ปุริมาตร. (2563). พลวัตทางการเมืองกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สมบัติ อารังธัญวงศ์. (2557). ทศนคติทางการเมืองของเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: เอส แอนด์ จี กราฟฟิค.
- สุรพงษ์ ชัยนาม. (2565). อาเซียนในสหัสวรรษใหม่. กรุงเทพมหานคร: เต็มร้อย.
- เอนก เหล่าธรรมทัศน์. (2557). สร้างการปกครองท้องถิ่นให้เป็นรากฐานของประชาธิปไตย (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Yamane. T. (1973). Statistic: An Introductory Analysis. New York: Harper and Row.

